

Lào Cai trình Chính phủ Đề án Khu hợp tác kinh tế qua biên giới

06:54 04/03/2026

UBND tỉnh Lào Cai vừa hoàn thiện dự thảo báo cáo Thủ tướng Chính phủ về Đề án xây dựng Khu hợp tác kinh tế qua biên giới tại cửa khẩu quốc tế Lào Cai. Đây được kỳ vọng là mô hình hợp tác song phương kiểu mới, tạo đột phá về thể chế và hạ tầng, đưa Lào Cai trở thành trung tâm giao thương hàng đầu giữa Việt Nam, ASEAN với vùng Tây Nam Trung Quốc.

Hóa giải "điểm nghẽn" và bất cân xứng thể chế

Lào Cai sở hữu vị trí địa kinh tế đặc biệt quan trọng trên Hành lang kinh tế Côn Minh - Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh. Tuy nhiên, một thực tế được Đề án chỉ ra là, trong khi phía Trung Quốc đã hình thành hàng chục Khu hợp tác kinh tế qua biên giới (CBEZ) với các nước láng giềng, thì Việt Nam vẫn chưa có mô hình nào triển khai thực tế. Sự bất cân xứng này dẫn đến việc mất lợi thế cạnh tranh và chưa phát huy hết tiềm năng kinh tế biên mậu.

Việc xây dựng Khu hợp tác kinh tế qua biên giới (HTKTQBG) Lào Cai không chỉ là yêu cầu cấp bách của địa phương, mà còn mang ý nghĩa chiến lược quốc gia, nhằm cụ thể hóa các Tuyên bố chung Việt Nam - Trung Quốc (2024, 2025). Đề án hướng tới xây dựng một trung tâm logistics, tài chính, du lịch và sản xuất công nghiệp mang tầm quốc tế, đồng thời giải quyết các điểm nghẽn về thể chế bằng các cơ chế, chính sách đặc thù.

UBND tỉnh Lào Cai đặt ra mục tiêu rất cụ thể cho giai đoạn khởi động. Đến năm 2026, tỉnh quyết tâm triển khai và vận hành mô hình cửa khẩu thông minh tại cặp cửa khẩu quốc tế Lào Cai (Việt Nam) - Hà Khẩu (Trung Quốc).

Về hạ tầng vật chất, mục tiêu trọng tâm là hoàn thành xây dựng cầu đường bộ và cửa khẩu quốc tế Bản Vược (Việt Nam) - Bá Sái (Trung Quốc), bao gồm quốc môn, nhà làm việc liên ngành và các khu chức năng. Song song đó, tuyến đường Kim Thành - Ngòi Phát kết nối các phân khu chức năng và công tác giải phóng mặt bằng toàn bộ vùng lõi cũng sẽ được hoàn tất trong năm này.

Cửa khẩu quốc tế Lào Cai

Trung tâm logistics và kinh tế số

Nhìn xa hơn đến năm 2030, Lào Cai đặt mục tiêu hoàn thành tuyến đường sắt khổ tiêu chuẩn 1.435mm kết nối liên thông Lào Cai – Hà Nội – Hải Phòng. Giá trị xuất nhập khẩu qua khu vực dự kiến đạt 12-15 tỷ USD vào năm 2030 và vượt tới mốc 25-30 tỷ USD vào năm 2045.

Khu hợp tác sẽ đóng góp từ 10-15% vào GRDP của tỉnh thông qua ngành dịch vụ logistics, tạo việc làm mới cho hơn 50.000 lao động. Đặc biệt, Đề án còn chú trọng phát triển du lịch với mô hình nghỉ dưỡng cao cấp tại Y Tý và du lịch biên giới trên sông Hồng, sông Nậm Thi, tạo nên một hệ sinh thái kinh tế đa dạng và bền vững.

Điểm đột phá nhất của Đề án nằm ở nguyên tắc vận hành: “Hai nước, hai khu - Kết nối hạ tầng, phối hợp vận hành”. Theo đó, mỗi bên tự quản lý lãnh thổ của mình nhưng phối hợp chặt chẽ về hạ tầng mềm và dữ liệu.

Mô hình này sẽ áp dụng cơ chế “xuất tại chỗ – thông quan theo lô” và thí điểm “một cửa – một lần dừng – công nhận kết quả của nhau”. Công nghệ sẽ là “xương sống” của Khu hợp tác với việc ứng dụng Blockchain và IoT để giám sát dòng hàng hóa, sử dụng AI trong hệ thống quản trị rủi ro để phân luồng thông minh.

Mọi hoạt động sẽ được điều phối thông qua Trung tâm điều hành số (IOC), kết nối dữ liệu API/EDI giữa hải quan, biên phòng, ngân hàng và doanh nghiệp hai nước. Để đảm bảo tính minh bạch và hiệu quả, một Ủy ban liên hợp quản lý Khu

HTKTQBG Lào Cai – Vân Nam sẽ được thành lập, hoạt động trên nguyên tắc bình đẳng và cùng có lợi, đảm bảo tối cao lợi ích quốc gia của mỗi bên.

Thành Nam (t/h)